

En gemensam angelägenhet

Hur kan ett bra samverkansarbete organiseras? Finns metoder?
I projektet *Regionala landskapsstrategier* och i *Kult-projektet* har en ny modell för samverkan tagits fram tillsammans med lokala aktörer verksamma i Kultsjödalen, Vilhelmina kommun, Västerbottens län.

Representanter för nära hälften av alla kända aktörer samlade vid ett av flera möten.

Många lokala aktörer i Kultsjödalen

Vilhelmina kommun
Grytsjö Byalag
Grundfors Samfällighetsförening
Saxnäs Samfällighetsförening
Lövsberg Byasamfällighetsförening
Klimpfjäll Byasamfällighetsförening
Stornäs Samfällighetsförening
Vilhelmina övre Allmänningsskog
Vilhelmina norra Sameby
Lantbrukarnas riksförbund
SCA Skog
Skogsstyrelsen
Vilhelmina södra Sameby
Ångermanälvens vattenregleringsföretag
Hushållningssällskapets Jakt och Fiskegille
Företagarnas Riksorganisation
Kultur och Turism Kultsjödalen
Svenska Naturskyddsföreningen
Marslidens Fiskevårdsområde
Vilhelminafjällens Jaktvårdsområde
Kultsjöns Fiskevårdsområde

Fatmomakke Kyrkstad
Emma Ricklunds Stiftelse
Saxnäs Idrotts- och Bygdeförening
Marslidens Intresseförening
Kultsjöns Fiskevårdsområde
Fatmomakke Sameförening
Klimpfjälls Idrotts- och Bygdeförening
Svenska Turistföreningen
Folkrörelserådet
Vilhelminabygdens Skoterförening
Fjällbygdens Nybyggarförening
Fatmomakke och Grundfors Intresseförening
Grytsjö Bygdeförening
Vilhelmina Övre Allmänningsskog och Bielite/Kaskelite Kortfiskeområde
Stalons Bygdeförening
Marsfjälls skytteförening
Statens fastighetsverk

Bättre beslut med **SAMVERKAN**

Projektet Regionala landskapsstrategier (2006-2007) och KULT-projektet (2008-2009) har finansierats av Länsstyrelsen Västerbotten, Riksantikvarieämbetet, Naturvårdsverket och Europeiska unionen via Landsbygdsprogrammet.

KONTAKTPERSON MARITA ALATALO, 090-10 82 67, marita.alatalo@lansstyrelsen.se

LÄNSSTYRELSEN VÄSTERBOTTEN, 901 86 UMEÅ. TEL 090-10 70 00
www.lansstyrelsen.se/vasterbotten
LÄNSSTYRELSENS TRYCKERI, UMEÅ • MAJ 2009

Samverkansforum Fjällbygderåd

En modell för att nå hållbar utveckling och lokal förankring i angelägna frågor

Viktigt med helhetsperspektiv

Samhället, ja verkligheten, blir allt mer komplex. Både i planering av markanvändning och hantering av naturresurser krävs att vi har ett helhetsperspektiv där hållbar utveckling är ett mål. Vi behöver nya metoder för att nå dit.

Under en tid har Länsstyrelsen Västerbotten arbetat för att finna sådana metoder. Fokus har legat på att hitta former för hur aktörer som på olika sätt använder eller påverkar landskapet kan samverka på ett bra sätt.

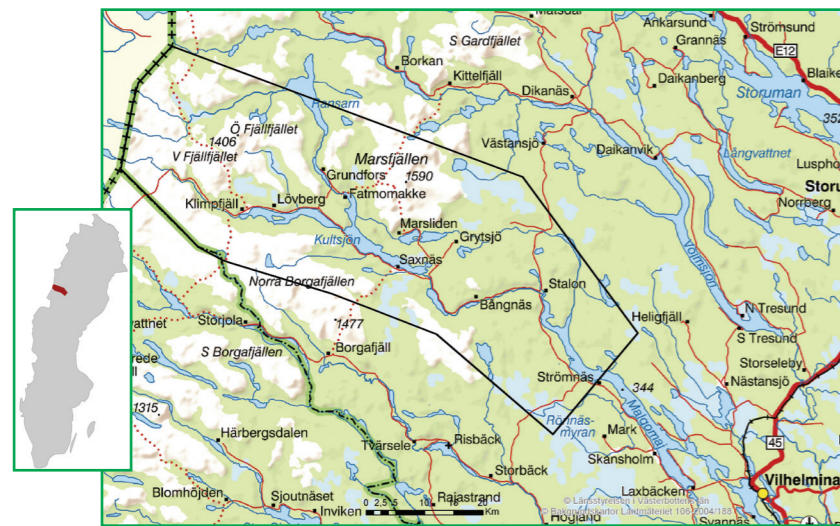
Utgångspunkten har varit att samverkan är positivt och att en dialog mellan berörda aktörer om kunskap, erfarenheter och synsätt skapar ett rikare underlag till dem som ska ta beslut.

Kort sagt: **Samverkan ger bättre beslut!**

Ett typiskt svenskt fjällområde

Modellen för samverkan har utarbetats av aktörer verksamma i Kultsjödalen i Vilhelmina kommun. Den har funnit sin form i diskussioner kring:

- Mineralbrytning och gruvor
- Nya vägar, skoter- och vandringsleder, terrängkörning
- Naturvård, bildande av naturreservat och nationalparker
- Utbyggnad av vattenkraft
- Kulturmiljövård
- Jakt och fiske
- Vindkraft
- Fjällnära skogsbruk

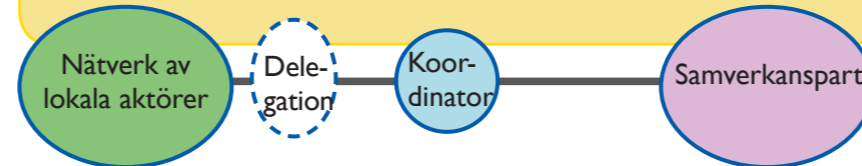
Kultsjödalen fantastiska natur präglas av Marsfjället, södra Lapplands högsta fjäll, och Ångermanälvens vattensystem med Kultsjön. Området är glesbefolkat, de flesta bor i Saxnäs och Klimpfjäll. Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, naturvården, rennärningen och kulturmiljövården.

Ett organiserat nätverk

Ett Fjällbygderåd utgörs av helt fristående aktörer som är verksamma i ett geografiskt avgränsat område, och en koordinator som är placerad på en kommunförvaltning.

Upptagningsområdet för ett Fjällbygderåd avgränsas bäst av kommungräns, odlingsgräns, fjällområdesgräns eller landsgräns. Naturgeografiska barriärer eller kulturbygder kan också vara lämpliga gränser.

Ett Fjällbygderåd finns egentligen bara vid samverkanssituationer. I övrigt kan det liknas vid ett organiserat nätverk utan hierarkier där koordinatören är den sammanhållande länken. För att modellen ska fungera långsiktigt bör koordinatör och representanter för lokala aktörer arvoderas.

Samverkansprocessen

1. Initiativtagare till samverkan kan vara myndighet, exploatör eller nätverket av lokala aktörer. Samverkan kan gälla både stora och små frågor, exempelvis kommuners översiktsplanering, miljömålsarbete, samråd enligt miljöbalken, landsbygdsutveckling, etc.
2. Initiativtagaren tar kontakt med motparten via koordinatören. Koordinatören väljer lämplig mötesplats och bjuder in till möte. Samverkansparterna får i god tid före mötet underlag och dokument som är viktiga för arbetet.
3. Varje lokal aktör avgör själv utifrån sina intressen och kompetenser om de ska delta aktivt i samverkansprocessen och utser en representant på lämpligt sätt. Beroende på vilken fråga samrådet gäller kan olika personer företräda aktören.
4. Koordinatören sköter dokumentationen vid mötet.
5. Om en fråga kräver flera samverkansmöten kan aktörer som är överens i frågan, ev med hjälp av koordinatören, formera en delegation om 5-15 personer. Delegationen som funktion är inte permanent utan bildas vid behov.

Från ord

.... till handling

Dialogen och kommunikationen med och mellan berörda aktörer är viktig. I ett samverkansarbete kring Kultsjödalen kulturmiljöer har man testat hur modellen fungerar i praktiken. Vid olika typer av möten diskuterade man bl a:

- Olika sätt att rusta upp och sköta kulturmiljöer
- Lösningar för att göra kulturlandskapet mer tillgängligt
- Kulturlandskapets betydelse för tillväxt och utveckling
- Lokalt entreprenörskap och företagande
- Miljömålsarbete på lokal nivå

Ett resultatet av samverkansarbetet är upprustningen av en kulturhistoriskt intressant miljö i området. Bilderna visar ett urval av många spännande kulturmiljöer, värda att bevara för framtiden.

